

Oblast energetiky a elektrotechniky vykazuje podprůměrnou míru nezaměstnanosti, zaměstnavatelům v Jihočeském kraji ale chybí kvalifikovaní pracovníci

Analýza provedená v Jihočeském kraji ukázala, že v posledních třech letech dochází v oborech elektrotechniky a energetiky ke značnému meziročnímu poklesu počtu absolventů. S ohledem na budoucnost je alarmující, že v minulých čtyřech letech stagnuje i celkový počet žáků odcházejících ze základních škol do elektrotechnických oborů na úrovni 5,3 až 5,6 % (ještě v roce 2007 toto číslo činilo 8,3 %). Přitom absolventi této oborové skupiny vykazují dle statistik nižší nezaměstnanost než je průměrná hodnota, a to především obory elektrikář, elektrikář-silnoproud, mechanik-elektrotechnik a další. Celkově lze konstatovat, že nezaměstnanost absolventů elektrotechnických oborů vzdělání je dlouhodobě napříč všemi kategoriemi vzdělání velice podprůměrná.

Vzhledem k této skutečnosti, stagnujícímu počtu žáků základních škol přijatých do oborů energetiky a elektrotechniky a také díky nedostatku kvalifikovaných pracovníků a zvyšující se poptávce zaměstnavatelů po kvalitních zaměstnancích se na tento problém rozhodl zaměřit realizační tým projektu „Sektorové dohody jako nástroj sociálního dialogu při řešení dlouhodobých problémů v oblasti rozvoje lidských zdrojů“, jenž inicioval a realizuje Svaz průmyslu a dopravy ČR se svým partnerem Českomoravskou konfederací odborových svazů.

Proto se 18. září 2014 v Českých Budějovicích uskutečnil kulatý stůl za účasti významných zaměstnavatelů, jako jsou např. E.ON Česká republika, ČEZ, EGEM, Robert BOSCH, Schneider Electric, BRISK Tábor, EGE, ENGEL Strojírenská, TSE, KNÜR a dalších, vzdělavatelů (VŠ technická a ekonomická České Budějovice, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, VOŠ, SŠ a COP Sezimovo Ústí) a zástupců Krajského úřadu a Úřadu práce ČR z Jihočeského kraje, jehož smyslem nebylo „poplakat“ si nad kritickou situací, ale shodnout se na konkrétních krocích a opatřeních, které lze učinit pro nápravu tohoto stavu. Výsledkem této činnosti bude zpracování a podpis **regionální sektorové dohody pro Jihočeský kraj**. Sektorová dohoda je právně nevymahatelný dokument, jehož podpisem jednotliví partneři vyjadřují shodu na způsobu řešení vybraných problémů a svou vůli podílet se na realizaci konkrétních opatření vedoucích k minimalizaci vybraných problémů. Jejím cílem je udržet konkurenceschopnou a produktivní ekonomiku a využít potenciálu lidských zdrojů v regionu.

Po úvodních slovech Bohumila Mužíka ze Svazu průmyslu a dopravy ČR týkajících se aktuální situace v rozvoji lidských zdrojů, základních cílů projektu a výstupů, kterých bude dosaženo, představila Lenka Vohradníková z Jihočeské hospodářské komory dosavadní činnost a výsledky jihočeského týmu pro regionální sektorovou dohodu a poté zpracovanou rešerši pro Jihočeský kraj, na jejímž základě bylo vybráno téma nedostatku kvalifikovaných pracovníků v energetice a elektrotechnice, a navrhované aktivity, které by měly přispět k řešení této situace.

V následné diskusi řekl Jiří Moravec z Krajského úřadu Jihočeského kraje, že kraj úzce spolupracuje jak s firmami, tak i se školami a realizuje mnoho aktivit v oblasti rozvoje lidských zdrojů, kupříkladu projekt Rozvoj technického vzdělávání v Jihočeském kraji. „Vyhlásili jsme také stipendijní program na podporu učebních oborů, v nichž poslední absolventi skončí ve školním roce 2017/2018 – tedy v době, kdy bude končit populační pokles žáků, a očekáváme alespoň drobný nárůst. Nyní máme v rámci středních odborných škol 18 000 studentů, z toho je 1 500 žáků v oborové skupině 26, zdánlivě to tedy vypadá, že v kraji nemáme zásadní problém z hlediska kapacit. Jenže musíme počítat s faktem, že minimálně polovina absolventů se pak svému vystudovanému oboru nevěnuje. Proto spatřuji smysl v tom, že zpracujeme sektorovou dohodu a najdeme v ní způsob, jak tyto absolventy udržet v oblasti energetiky a elektrotechniky,“ doplnil. Jiří Beran z krajské pobočky Úřadu práce ČR v Českých Budějovicích uvedl, že Úřad práce vítá veškeré aktivity v oblasti lidských zdrojů, k nimž patří i regionální sektorová dohoda. „My sami vnímáme, že je potřeba se nyní zaměřit právě na obor energetiky a elektrotechniky, protože to je z hlediska obsazení kraje významnými zaměstnavateli důležitá oblast, navíc z pohledu rekvalifikací také obor zcela jiného charakteru – zde je třeba dlouhodobá spolupráce všech partnerů. Úřad práce má zájem o spolupráci a přípravu sektorové dohody a bude se snažit, aby byl platným členem,“ dodal Jiří Beran. Ředitel VOŠ, SŠ a Centra odborné přípravy v Sezimově Ústí František Kamlach na něj navázal: „Jestliže teď potřebuje průmysl lidi, přičemž ze škol je hned mít nebude, přichází na řadu celoživotní vzdělávání a bude nezbytné do něj zapojit odborníky z praxe – nemohou ho realizovat jen střední školy, protože k tomu nemají dostatečné vybavení ani aktuální praktické zkušenosti. Z toho plyne, že tíhu této složité situace budou muset převzít firmy a následně školství.“ Jiří Havlíček ze Šachové školy QCC České Budějovice upozornil na to, že je třeba nesoustředit se jen na školy, ale také na zájmové kroužky – v nich spatřuje možnost změnit pohled na perspektivu

budoucího zaměstnání v technických oborech nejen u samotných dětí, ale také u jejich rodičů. Ředitelka pro rozvoj lidských zdrojů společnosti MOTOR JIKOV Group Věra Vrchatová pak představila dosažené výsledky úspěšně realizované Sektorové dohody pro strojírenství v Jihočeském kraji a předala účastníkům několik doporučení k regionální sektorové dohodě v oblasti energetiky a elektrotechniky. „Za nutnost považuji nezapojit do sektorové dohody jen aktéry trhu práce, ale také laickou veřejnost – to znamená, nejen zájemce o technické obory, ale také děti již v mateřských a základních školách a jejich rodiny, a to jednoduchou a srozumitelnou formou. Neméně potřebná pro úspěch realizovaných aktivit je průběžná medializace a propagace,“ sdělila.

V závěru setkání se zástupci firem, vzdělavatelů a reprezentantů Krajského úřadu Jihočeského kraje a Úřadu práce ČR shodli na několika opatřeních, která budou součástí akčního plánu regionální sektorové dohody. K nim patří mezi jinými propagace technických oborů, rozšíření sítě Autorizovaných osob, užší spolupráce s Úřadem práce na rekvalifikacích (tj. pořádání takových rekvalifikací, které firmy opravdu potřebují), propojení systému výchovných a kariérních poradců se zaměstnavateli, zpracování systému a metodiky pro konání praxí ve firmách, systém využití neúspěšných maturantů, centra celoživotního vzdělávání a další. Nyní bude přistoupeno ke zpracování samotné sektorové dohody, k níž se pak budou zájemci o změnu neuspokojivé situace na trhu práce z řad zaměstnavatelů, zástupců zaměstnanců, vzdělávacích institucí a veřejné správy připojovat svými podpisy.

Regionální sektorová dohoda pro Jihočeský kraj by se tak díky úzké spolupráci všech aktérů trhu práce měla stát nástrojem, který zaměstnavatelům pomůže řešit problém nedostatku technicky kvalifikovaných zaměstnanců v energetice a elektrotechnice.

Více informací naleznete na webových stránkách www.spcr.cz a www.socialndialog.cz.

